

VÝSTUP ZE SETKÁNÍ ANGAŽOVANÝCH FARNÍKŮ

29. 9. 2020, OSTRAVA – MARIÁNSKÉ HORY

Setkání se zúčastnilo 13 farníků. Ohlédli jsme se za výsledky dotazníku z června letošního roku a hledali jsme, kam dál směřovat v životě naší farnosti. Zatímco v dotaznících farníci vyjadřovali své zkušenosti a představy, při tomto setkání jsme se snažili uvažovat o farnosti jako celku. Čtyři otázky byly dány dopředu: Co o naší farnosti vypovídá období od začátku pandemie až do dnes? Jaká jsou znamení doby, na která v naší farnosti musíme reagovat? Jaké budou priority pro život naší farnosti? K jakému účelu budeme využívat farní budovu, za jakým účelem ji budeme opravovat?

Níže uvedený text je souhrnem toho, co zaznělo. Jednotlivé části nejsou uspořádány podle důležitosti nebo významu. Bude na pastorační a ekonomické farní radě vybrat to nejpodstatnější.

Do hledání budoucnosti farnosti se můžete zapojit i nadále. Stačí se po přečtení tohoto textu podělit o své představy se členy farních rad, ať už elektronicky (rkf.ostravamarianskehory@doo.cz) nebo osobně.

CO O NAŠÍ FARNOSTI VYPOVÍDÁ OBDOBÍ OD ZAČÁTKU PANDEMIE AŽ DO DNES?

TOTO OBDOBÍ NÁM UKÁZALO, ŽE NÁM VELMI ZÁLEŽÍ NA VZTAZÍCH VE FARNOSTI

- Pandemie nám ukázala, že si myslíme, že vytváříme hezké vztahy, když se sejdeme na jedné mši svaté, ale to ještě neznamená, že máme mezi námi vztahy, které jsou nosné. Sejit se na jediné mši svaté ještě automaticky neznamená, že máme mezi sebou vztahy, které nás podrží třeba v období pandemie.
- Pandemie nám ukázala určitou nedostatečnost našich vztahů, ale také velkou touhu po kvalitních vztazích ve farnosti.
- Jsem součástí modlícího společenství *Modlitby matek*. Během pandemie mě napadlo kontaktovat pouze lidi z tohoto společenství, vůbec mě nenapadlo kontaktovat další.
- Osobní kontakt je nenahraditelný.
- Farníci měli radost, že se mohli vidět a setkat po skončení nouzového stavu.
- Senioři touží po tom, aby se scházeli, aby jejich společenství bylo.
- Během nouzového stavu lidé ve společenství zjistili, že jim to chybí. Po skončení byla účast větší. Ve společenstvích se lidé více sdílejí, jejich vztahy jsou potom jiné, než když se jen vidíme na mši svaté.
- Kdyby se teď konala nějaká farní akce, např. vaječina, asi by přišlo více lidí, protože jsme zjistili, že je nám to vzácnější. Lidé touží po společných výletech. Kdyby se nějaký takový konal teď, asi by byla odevza větší než v posledních letech. Peníze teď nebudou hrát takovou roli, společenství má větší cenu.
- Žijeme ve městě, kde je pro lidi mnoho nabídek a příležitostí.
- Důležitý je společný prožitek, který nás vede k Bohu. Nejen kino, divadlo apod. i to k tomu patří, ale není to to hlavní.
- Pandemie ukázala, kolik lidí má hezký vztah k našemu kostelu. Nejen farníci, ale i lidé z městského obvodu. Kostel jako místo je důležité. Kostel je jako kotva, dům Boží, je náš. Pozitivní bylo, že kostel byl otevřený, dalo se vejít, pokleknout, pomodlit se, nakouknout. Přicházeli i lidé, které neznáme ze mší.

TOTO OBDOBÍ NÁM UKÁZALO, ŽE JSME BYLI RÁDI, ŽE NĚKTERÉ VĚCI NEMUSÍME

- Pro některé starší lidi je cesta do kostela už moc náročná. Byli rádi, že teď nemusí a povinnost mají splněnou.

TOTO OBDOBÍ NÁM UKÁZALO, ŽE NÁM NĚCO CHYBĚLO

- Když znova začali mše svaté, vrátili jsme se s radostí.
- Chyběl nám náš kostel. Chyběl nám náš kněz.

TOTO OBDOBÍ NÁS VEDE K OPTIMISMU, ŽE TO NA JAŘE PŘÍŠTÍHO ROKU BUDE LEPŠÍ

- Počkejme na jaro, kdy se lidé vyrojí. Udělejme nějakou „pokoronavirovou“ sešlost na zahradě. Přijde hodně lidí!
- Ještě nejsme z toho venku. Směřujeme do dalšího nouzového stavu.

TOTO OBDOBÍ NÁM UKAZUJE, ŽE MÁME NADĚJI

- Naší nadějí je Pán Ježíš. A pro nás je to zkouška.

TOTO OBDOBÍ NÁM UKÁZALO, ŽE NĚKTERÉ VĚCI JDOU I JINAK

- Někteří mladí lidé se scházeli k modlitbě na sociálních sítích. Hned je třeba dodat, že digitální svět nenahrazuje fyzický kontakt, není to totéž, jako když se lidé sejdou spolu v kostele, na faře, při jiných příležitostech.

TOTO OBDOBÍ NÁM UKÁZALO, ŽE JSME JAKO FARNOST NEVSTOUPILI DO SVĚTA INTERNETOVÉHO VYSÍLÁNÍ

- I malé farnosti měly přenosy svých bohoslužeb na internetu. Máme krásný kostel, mohli jsme být vidět.
- O. Petr měl mnoho práce v TV NOE.

ZNAMENÍM DOBY JE DÁVAT LIDEM NADĚJI

- Není třeba v kostele stále mluvit o koronaviru. V kostele u nás jsou dvě třetiny lidí, kteří jsou kvůli věku v rizikové skupině. Ti mají strach, protože jsou médii masírováni. Důležité je slyšet a dávat naději. Umřít musíme všichni.

ZNAMENÍM DOBY JE VĚTŠÍ POZORNOST K DRUHÝM

- Mám roušku, abych neohrozila druhé. Toto mě dříve nenapadlo. Tato doba mě nutí dívat se na druhé, mít za druhé zodpovědnost. V kostele o to víc, když je tam stálá osádka modlících se babiček. A kde bychom bez nich byli?!

ZNAMENÍM DOBY JE DIGITALIZACE

- Mše svaté on-line. Modlitby.
- Starší generace bez internetu nemá informace. Jak i starším lidem přinést informace? Nabízí se větší propojenost s městským obvodem, jeho Zpravodajem, facebookovým profilem. Propojit Zpravodaj i s našimi informacemi, navázat spolupráci.
- Pamatovat na všechny, jít i cestou sepsání informací a dodávat je přímo do poštovních schránek. Toto by mohlo být třeba před Tříkrálovou sbírkou.
- V jiných farnostech (např. Fulnek) se třeba tiskne materiál na každou neděli, je tam průvodní slovo k neděli a hlavně potom informace, ohlášky, mešní úmysly. Lidé si to berou domů a mohou se o tom podělit s ostatními.
- Jsme před velkým úkolem skloubit éru digitalizace s velkým množstvím lidí v našem kostele, kteří na síti nejsou.

ZNAMENÍM DOBY JE PROVÁZANOST S DĚNÍM NA CELÉM SVĚTĚ

- Modlit se za všechno, co se děje ve světě.
- Máme mnoho informací o tom, co se ve světě děje. Je stejně dostupné to, co se děje v Ostravě i na druhém konci světa.
- Oč víc máme informací, o to víc potřebujeme pevný bod, kterým je Bůh, ale také konkrétní kostel, společenství.
- Když lidé před lety umírali v Asii na SARS, připadalo mi to vzdálené. Dneska už ne. Proto bychom se měli modlit za celý svět. Jsme zodpovědní nejen za naši farnost, ale za celý svět. Jsme jeho součástí.
- Jsou to média, která propojují informace.

ZNAMENÍM DOBY JE MOŽNOST ZMĚNY

- K možnosti změny nás vede jak učení papeže Františka, tak životní okolnosti, které prožíváme. Jsme otevření pro změnu. Před několika lety by na změny bylo nahlíženo negativně, dnes je možné měnit to, co nám nepomáhá, není životné. Akorát ve změnách nesmíme být zbrklí. Možnost věci měnit teď máme.
- Za svůj život jsem zažila až moc změn. Od mše svaté zády lidu v latině až po koronavirus. Je to vývoj. Myslím si, že to Pán Bůh řídí a my na to máme odpovídat, na jeho výzvy. Pandemie je výzva. Před tím byl vatikánský koncil, potom období svobody, takto život jde a je to v pořádku. Změna musí být, máme se přizpůsobovat podle svého svědomí.
- Máme hodně naslouchat, jestli opravdu takto si to Pán Bůh přeje. Anebo to chceme jen my sami. Sebereflexe je hodně těžká. Je těžké najít objektivní příčinu a nehlédět jen na prosazování svého.

- Velkým tématem je v tom rozlišování. Modlit se o Ducha svatého.

ZNAMENÍM DOBY JE STÁLE ROSTOUCÍ NUTNOST EVANGELIZACE

- Stále rostoucí vědomí, že jako křesťané nežijeme pro sebe, ale jsme pro svět, abychom ve světě hlásali evangelium.
- Skutečně v tomto světě jsme proto, abychom hlásali evangelium. Ne proto, abychom sebepotvrzovali, sebeutvrzovali, sebezprezentovali, ale jsme tu proto, abychom vyšli k lidem a nabídli jim to nejcennější, co máme. A to je evangelium. Slovo evangelizace zní v církvi od 70. let minulého století. Ale v této době, zdá se mi, v nás velmi silně rezonuje. I třeba proto, že naše děti, naši vnuci nechodí do kostela. Je čím dál tím komplikovanější žít a předávat víru. A nám dochází, že jsme ve světě proto, abychom zvěštovali evangelium.
- Církev ve svých slovech by měla více jít i cestou vědy. Dokazovat, že skutečně věřit má význam. Že je pravda, že Bůh je, že existuje posmrtný život.
- Evangelizace je velmi těžká. Církev má postavení outsidera. Jakoby neměla šanci. I když si myslím, že to tak nebude, že jsme součástí nějakého plánu.
- Bavíme se o digitalizaci, informacích a nabídkách. Není cestou se v tomto prostředí protlačit.
- Pro děti, mladé lidi je důležité dostat se do skupiny, která je stejně duchovně vedená. Ve společenství se člověk nejlépe naučí, jak víru předávat, jak o ní mluvit.
- Využít přínos poutě. Pout' není návštěva divadla, ale putování naší farnosti za modlitbou. Využít zkušenosti poutí naší farnosti před rokem 1989 (pan Semerák). Nedá se žít ze vzpomínek, ale inspirovat se tím můžeme. Jen někdo musí být ten tahoun, který to nese na bedrech. I když to nemůže dělat jen jeden člověk.

UDRŽET KOSTEL

- Myslím, že naší prioritou je udržet tady ten kostel v dobrém stavu, funkční. A taky aby v tom kostele někdo byl.
- Můžeme mít kostel opravený, ale když bude bez lidí, bude prostě prázdný.
- Jsou chvíle, kdy náš kostel praská ve švech (rozdávání betlémského světla, půlnoční mše svatá). Lidi přijdou. Mnoho přijde jen na deset minut, ale něco je prostě do kostela táhne, někteří z nich o něm jednoduše říkají, že „je to náš kostel“.

PODPOROVAT MALÁ SPOLEČENSTVÍ

- Mou touhou je, aby se setkávalo nějaké malé společenství. Má o toto zájem víc lidí? Zjistit to třeba formou dotazníku. Docílit toho, aby fungovaly nějaké malé skupinky. A potom se třeba propojili. Např. modlit se ve čtyřech, šesti.
- Když lidé mají zkušenost ze setkání v menším počtu, přijdou i na větší setkání. Např. někdo dochází na setkávání seniorů, sám by na větší akci, na farní zahradu, nepřišel, protože lidi nezná. Ale když už bude mít mezi farníky známé, spíš přijde.
- Propojit skupinky při velkých akcích tak, aby se do toho zapojily všechny farní skupiny.
- Podporovat diskusi o Božích věcech.
- Dát vědět o skupinkách, které ve farnosti existují, např. *Eucharistická hodina*.
- Vyhledávat lidi, kteří by si vzali na starost jednotlivé skupinky. Mnoho lidí se chce potkávat, např. na biblické hodině nebo modlitbě, ale tak, aby vedení setkání bylo na knězi. Lidé nejsou ochotní ujmout se vedení společenství. Mají strach z odpovědnosti, z uvázání se ke službě.
- Mluvíme o modlitebních skupinách, ale na růženc předě mší chodíme tři čtyři.
- Vedení společenství není jen o chuti vést, ale je to hodně založené na modlitbě. Modlitba je základ. Mše svatá, svátostný život ... Bez toho nikdy žádná společenství nebudou fungovat. Se společenstvím je spojena oběť a modlitba.
- Je pozitivní, že na setkání přijdou i lidé, kteří se nezapojují, jen naslouchají. I to má význam.
- Nevést lidi jen ke konzumu nabídek, ale k duchovním věcem a k zapojení se.

VÍC SE POSTARAT O LIDI, KTEŘÍ DO KOSTELA CHODÍ

- Postarat se více o lidi, kteří nebudou aktivní na internetu. Zajímat se o ně. Vědět, co potřebují. Jakou praktickou pomoc potřebují. Dát jim vědět, že se schází nějaké menší, větší modlitební společenství. Dát jim vědět, že bude nějaká akce. Využít komunikační kanály města. Mít tam rubriku, fejeton, stránku, duchovní slovo.
- Umět odpovědět na poplašné zprávy, které se šíří mezi lidmi, protože si je sdílejí mezi kamarády.
- Málo lidí čte *Katolický týdeník*. Lidé jsou potom dezinformováni.
- Nabídnout lidem duchovní obnovy, o které je zájem.

OPAKOVÁNÍ DOTAZNÍKU

- Určitě by stálo za to po určitém časovém období dotazník zopakovat. Dát lépe vědět lidem.
- Komunikovat s lidmi výstupy z toho, co děláme. Je zde mnoho informací, třeba i o věkovém složení naší farnosti.

BIŘMOVANCI

- Máme teď ve farnosti biřmovance. Jak je teda bude farnost připravovat k životu ve farnosti? To je výzva.
- Jakým způsobem vychováváme novou generaci křesťanů?

RODINY, DĚTI A MLÁDEŽ JSOU PRIORITOU

- Pro mě jsou prioritou rodiny, děti a mládež, protože si myslím, že je těžší je zaujmout, přitáhnout, oslovit. Zvlášť v naší době. Není možné vylučovat seniory, ale vnímám, že pro seniory je to jednodušší, jsou zvyklejší na aktuální formy. Růženec, mše svatá je oslovuje víc než mladé lidi. Je důležité udržet, oslovit, začlenit novou generaci, namotivovat v rodinách. Schází mi u nás mladé rodiny, které by se scházely, něco tvořily pro farnost.
- Pro mladé lidi a rodiny je mnohem jednodušší sebrat se a jet do nějakého zaběhnutého společenství, které už někde jinde funguje.
- Existují materiály, pro mladé rodiny, které jsou dobré, nosné. Ale musí zde být někdo, kdo si to vezme na starost.

VOLBA PRIORIT

- Co je prioritou naší farnosti? Modlitba, růženec, mše svatá? Tam se objevují stále stejní, malá skupinka lidí. Netouží lidé po něčem jiném, co u nás není?
- Naše farnost byla pověstná hudbou. A je to pryč. Neexistuje hudba bez hudebníků.
- Máme být farností, která bude profilována nějakým úzkým směrem? Třeba pověstná pro výchovu ministrantů, pro bohoslužby v cizím jazyce? To asi ne.
- Je důležité zvažovat, na co máme síly a na co už ne.
- Mládež? Kostel? Ministranti?

K JAKÉMU ÚČELU BUDEME VYUŽÍVAT FARNÍ BUDOVU, ZA JAKÝM ÚČELEM JI BUDEME OPRAVOVAT?

K SETKÁVÁNÍ V PROSTŘEDÍ, KTERÉ JE PŘÍJEMNÉ

- Aby malé skupiny měly svoje zázemí. Aby každý, kdo přijde, měl zázemí. Aby se biřmovanci měli kde scházet. Aby fara byla také úřad, kde se třeba žádá o dokumenty. Aby zde bylo příjemné prostředí, kde je možné setkat se.
- Faru považuji za své domácí prostředí. Kdybych šel do jiného prostoru, tak bych se cítil nezvykle. Ale když přijdu na faru, tak vím, že tady patřím.

KAPLE NA FAŘE

- Máme nějakou odezvu na provoz kaple na faře? Dosud ne. Nouzový stav v březnu přetrhl slavení mší svatých na faře. Po nouzovém stavu jsme se začali scházet z hygienických důvodů v kostele.
- Myslím si, že to byl dobrý nápad. Že to splnilo účel, pro který to bylo zřízeno.
- Cizí lidé do kaple na faře půjdou výjimečně. Neví, jak se tam jde, jak fara vypadá, neví, jaké tam jsou prostory. Někoho malá kaple může spíš odradit. V kostele se člověk ztratí, prostor je anonymnější.
- V době fungování chodili do kaple i lidé, kteří byli noví. Kdo chce, najde si cestu.

K ČEMU POUŽÍVAT PRVNÍ PATRO?

- V přízemí máme místa k setkávání dostatek. Pro úřad také.
- Je možné jít cestou salesiánů? Používat prostory pro děti? Salesiáni tím naplňují své řeholní poslání, my takovou cestu nemáme.
- Ve farnosti Moravská Ostrava se budova fary používá pro farní účely i k pronájmu (skauti, zázemí, učebny farnosti, studio, sál k použití pro farnost i firmy, byty pro návrat nevidomých zpět do života).
- Měla by naše fara něco vydělávat? Určitě by si měla vydělat na provoz.
- Řešíme, z čeho financovat nutnou opravu fary. Potom ať fara buď slouží k sociálním, charitativním projektům, nebo ať vydělává.
- Je možné žádat finanční prostředky. Dnes jsou dotace nejčastěji na komunitní centrum, nebo na sociální bytové jednotky. Tyto dotační programy už byly, možná se vrátí. Důležité je mít připravený projekt. Pro nás je ale prvořadé najít účel. Komunitní centrum neznamena udělat si prostor, kde si farníci po nedělní mši sv. dají kafe, ale otevřít faru veřejnosti (např. dětské skupiny, senioři, volnočasové aktivity pro děti, kroužky...). Zavázat se k funkčnímu období, které může být pět deset patnáct let. Během tohoto období je fara používána pro nějaké účely, které slouží všem občanům. Nevýhodou je, že po skončení období udržitelnosti je častokrát nutné prostory znovu opravovat.
- Biskupství výhledově plánuje zřídit ubytování pro zestárlé kněze na faře v Ludgeřovicích, protože vedle fary je dům sv. Mikuláše pro seniory. Tato blízkost je výhodná, protože je spojena s péčí. K realizaci zatím nedochází. Je to stále jen v rovině úvah.
- Když budeme vědět účel, nebo více účelů pro využívání fary, můžeme pak získávat i finance. Je to tak, že buď jako farnost máme nějakou aktivitu, za kterou se postavíme a kterou chceme rozjet, hledáme pro ni peníze nebo potřebujeme nějakého partnera, který bude na faře provozovat za domluvených podmínek své aktivity.
- Ve všem, co zde bude, je třeba pamatovat na soužití kněze s tím, co se bude na faře dít.
- Při jakékoli stavební úpravě na faře musíme počítat s tím, že se jedná o kulturní památku. Je na nás představit památkovému ústavu prvotní projekt, vizi a čekat na vyjádření, které může být pozitivní i negativní. Památkově chráněná je celá budova fary, nejen venkovní vzhled, ale i interiér.

UBYTOVÁNÍ PRO STUDENTY

- Možná by šlo faru přestavět a pronajímat studentům. Třeba po vzoru Olomouce. Co se týče nákladů, byly by to kuchyňky, sociální zařízení, místnosti. Nebyl by zapotřebí výtah. Studenti dnes spíš hledají priváty než koleje. Jejich smlouvy jsou uzavřeny na celý rok, na prázdniny. Nabídnout studentům ubytování, ale nedělat z toho charitu. Ponechat ubytování za obvyklých finančních podmínek. Výhodou je i to, že na svátky, na prázdniny, na víkendy studenti jedou domů, a na faře by byl klid. Kněz by měl díky tomu větší soukromí. V případě nastěhování rodin tomu tak není.

ČÁSTEČNÝ PRONÁJEM FARY

- Možné je také pronajmout pro nějaké archivy. Pak by se musela řešit statika budovy, která je stará. Výhodou je přisun peněz, na druhou stranu není na faře pohyb, který by obtěžoval, zatěžoval.
- Fara by se dala využít pro církevní turistiku. I v kombinaci s ubytováním pro studenty. O víkendech by se prostory daly použít pro turisty. O prázdninách třeba pro návštěvníky festivalů, kterých je v Ostravě hodně.
- Možností je také pronajímat faru v rámci víkendů, duchovních obnov. Nahoře by bylo ubytování, jak pro mladé, tak pro starší, protože duchovní obnovy se pořádají všude. Máme tady kapli, kostel, velkou zahradu, které je možné kdykoli využít. Víím, že je těžké něco podobného sehnat. Je zde dobrá dostupnost (MHD, vlak, obchod) a klidná lokalita. Mohlo by to být i ve skautském stylu: jedna velká místnost s matracemi a dvě koupelny k dispozici. V tomto případě je přínos financí nepravidelný.
- Ideálem by bylo pronajímat faru úředníkům, kteří chodí do práce a sedí mezi šanony, a mít z nich pravidelný vysoký příjem.
- Pokud bychom chtěli faru pronajímat právníkům, lékařům, zubařům, sociálním poradnám atd., musíme faru stavebně přizpůsobit. Pro takové kanceláře by bylo spíš přijatelné přízemí. Farní prostory by byly v patře. Tak tomu bylo také v období totality. Nicméně tenkrát to byla nutnost, která byla farnosti vnucena. I proto, aby kněží byli pod kontrolou. Dnes je na nás zvolit si, co chceme.
- Možností je pronajímat prostory i spolkům (např. pro zkoušky sboru).